

Piezīmes un atsaucis Natura 2000 teritorijas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods:	1381
Suga:	<i>Dicranum viride</i>
Natura 2000 teritorijas kods:	LV0200100
Natura 2000 teritorijas nosaukums:	Gaujas nacionālais parks
Eksperts(i):	Linda Uzule
Darbs pabeigts:	2.03.2023.
Vispārējās piezīmes:	<p>Zaļā divzobe ir Holarktikas reģionam raksturīga lapu sūna, kura sastopama Ķīnā, Kaukāza reģionā, Krievijā, Korejā, Japānā, Ziemeļamerikā, Eiropas ziemeļu un centrālajā daļā, tai skaitā Norvēģijā un Baltijas jūra reģionā, ļoti reti Eiropas rietumu daļā (Latvijas Dabas..., 2021).</p> <p>Zaļā divzobe ir divmāju suga un sporofitus veido reti, tā pamatā vairojas veģetatīvi ar lūstošiem lapu galiem, kas ir galvenā sugas noteikšanas pazīme dabā. Visbiežāk aug noēnotos vecos mežos kā epifīts uz lapu kokiem, retāk uz skujkokiem, retos gadījumos suga var būt sastopama arī uz smilšakmens atsegumiem, akmeņiem un augsnes. Latvijā zaļā divzobe ir izplatīta nevienmērīgi visā valsts teritorijā, tomēr lielākā daļa atradņu koncentrējas valsts austrumu daļā, savukārt Kurzemē atradņu skaits ir ievērojami mazāks (Latvijas Dabas..., 2021).</p>

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	<p>10 977</p> <p>Aprēķinos izmantoti dati no izstrādes procesā esošā Gaujas nacionālā parka dabas aizsardzības plāna (Kukāre, 2022; Estonian, Latvian..., 2022) un A. Opmaņa personīgie dati par zaļās divzobes atradnēm Gaujas nacionālajā parkā (Opmanis, 2022).</p> <p>Gaujas nacionālajā parkā pašreiz zināmas 36 zaļās divzobes augšanas vietas, (Estonian, Latvian..., 2022). Kā sugas augšanas vietas lielākoties konstatēti koki, bet zaļā divzobe Gaujas nacionālajā parkā sastopama arī uz akmeņiem un iežu atsegumiem (Opmanis, 2022). Skaitlisks populācijas vērtējums, kas izteikts kvadrācentimetros, zināms tikai par 12 zaļās divzobes augšanas vietām. Par pārējām augšanas vietām pieejams tikai kvalitatīvs novērtējums, kad zaļās divzobes populācija vērtēta ar vārdiem “nedaudz”, “daudz” vai arī minēts koku skaits, uz kuriem suga sastopama. Konsultējoties ar A. Opmani, kas labi pārzin dažādas zaļās divzobes atradnes, noskaidrots, ka par nelielu zaļās divzobes atradni uzskatāma 1 - 10 cm² liela augšanas vieta, bet par lielu atradni uzskatāma 10 - 25 cm² un lielāka augšanas vieta (A. Opmaņa pers. kom., 2022). Veicot datu ekstrapolāciju, pielietojot iepriekš minētos</p>

Lauks	Paskaidrojums																																										
	<p>atradņu lielumu novērtējumus, 2022. gadā zaļās divzobes minimālais populācijas vērtējums ir 10 863 cm², bet maksimālais vērtējums – 11 092 cm². Starp populācijas minimālo un maksimālo vērtējumu rēķināts vidējais ģeometriskais (funkcija “GEOMEAN”).</p> <p>Zaļā divzobe Gaujas Nacionālajā parkā zināma kopš 1922. gada, kad šo sūnu atradis N. Malta (Opmanis, 2022). Tomēr lielākā daļa pašreiz zināmo zaļās divzobes augšanas vietu konstatētas laika posmā no 2012. – 2022. gadam un lielāko ieguldījumu sugas izpētē Gaujas nacionālajā parka devuši A. Opmanis, I. Leimanis un J. Kluša (Opmanis, 2022).</p> <p>Paredzams, ka turpmāk zaļā divzobe tiks atrasta vēl citās Gaujas nacionālā parka vietās un pašreiz apzināta tikai daļa atradņu (Estonian, Latvian..., 2022).</p>																																										
Unit_CV	<p>Kvadrātcentimetri</p> <p>Pamatojoties uz “Augu monitoringa metodiku Natura 2000 teritorijās un ārpus tām”, sūnu, ķērpju un lielākoties arī ūdensaugu gadījumā populācijas lielumu novērtē m² vai cm² (Baroniņa, 2014; DAP, 2017; DAP, 2022).</p>																																										
Habitat	<p>Cits</p> <p>Zaļā divzobe Gaujas nacionālajā parkā sastopama gan teritorijās, kas atbilst ES aizsargājamiem biotopiem, gan arī teritorijās, kas neatbilst ES aizsargājamā biotopa statusam, tādēļ pie “Habitat” norādīta atzīme “cits”.</p>																																										
Annex I	Na																																										
Annex I_area_USE	Na																																										
Other_area_USE	<p>41,48</p> <p>Zaļā divzobe Gaujas nacionālā parka teritorijā sastopama 36 poligonos, kuru kopējā platība ir 41,48 ha. Sugas dzīvotnes laukuma platība noteikta LatViaNature projekta izstrādātajā Augu monitoringa rīkā (1. pielikuma 1.-12. attēls), pamatojoties uz līdzšinējiem sugas pētījumiem šajā teritorijā.</p>																																										
OK_DEN	<p>Zaļās divzobes populācijas segumi (seguma mērvienība – cm²/ha) Natura 2000 teritorijās redzami zemāk esošajā tabulā. Ar zaļo krāsu tabulā attēlots eksperta noteiktais optimālais blīvums, bet ar oranžo krāsu attēlota konkrētā Natura 2000 teritorija.</p> <table><tr><th>N2000 vieta</th><th>CV_DEN, cm²/ha</th><th>Segums</th></tr><tr><td>Cirīša ezers</td><td>7180.28</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Pilskalnes Siguldiņa</td><td>1949.52</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Ķemeru nacionālais parks</td><td>571.37</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Lubāna mitrājs</td><td>413.00</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Gaujas nacionālais parks</td><td>264.63</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Jašas-Bicānu ezers</td><td>184.46</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Jaunanna</td><td>181.82</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Ruņupes ieleja</td><td>165.45</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Starinas mežs</td><td>122.04</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Aizkraukles purvi un meži</td><td>116.67</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Barkavas ozolu audze</td><td>92.70</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Moricsalas dabas rezervāts</td><td>92.23</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Zilaiskalns</td><td>47.42</td><td>Zems</td></tr></table>	N2000 vieta	CV_DEN, cm ² /ha	Segums	Cirīša ezers	7180.28	Augsts	Pilskalnes Siguldiņa	1949.52	Augsts	Ķemeru nacionālais parks	571.37	Augsts	Lubāna mitrājs	413.00	Augsts	Gaujas nacionālais parks	264.63	Augsts	Jašas-Bicānu ezers	184.46	Augsts	Jaunanna	181.82	Augsts	Ruņupes ieleja	165.45	Augsts	Starinas mežs	122.04	Augsts	Aizkraukles purvi un meži	116.67	Augsts	Barkavas ozolu audze	92.70	Optimāls	Moricsalas dabas rezervāts	92.23	Optimāls	Zilaiskalns	47.42	Zems
N2000 vieta	CV_DEN, cm ² /ha	Segums																																									
Cirīša ezers	7180.28	Augsts																																									
Pilskalnes Siguldiņa	1949.52	Augsts																																									
Ķemeru nacionālais parks	571.37	Augsts																																									
Lubāna mitrājs	413.00	Augsts																																									
Gaujas nacionālais parks	264.63	Augsts																																									
Jašas-Bicānu ezers	184.46	Augsts																																									
Jaunanna	181.82	Augsts																																									
Ruņupes ieleja	165.45	Augsts																																									
Starinas mežs	122.04	Augsts																																									
Aizkraukles purvi un meži	116.67	Augsts																																									
Barkavas ozolu audze	92.70	Optimāls																																									
Moricsalas dabas rezervāts	92.23	Optimāls																																									
Zilaiskalns	47.42	Zems																																									

Lauks	Paskaidrojums			
	Vjadas meži	42.96	Zems	
	Rāznas nacionālais parks	15.25	Zems	
	Raudas meži	8.90	Zems	
	Augstroze	2.18	Zems	
	Vestiena	1.93	Zems	
	Augšzeme	1.35	Zems	
OPT_DEN	Optimālais segums izvēlēts, balstoties uz eksperta viedokli, salīdzinot sugas segumus visās Natura 2000 teritorijās, kur suga sastopama. Par optimālo segumu izraudzīts Moricsalas dabas rezervāta segums – 92,23 cm ² /ha (zemākais no optimālajiem segumiem). Gaujas nacionālā parka segums ir viens no augstākajiem starp visām N2000 teritorijām, kur suga sastopama.			
OK_NEW	Nē.			
AREA_NEW	0			
OK_INT	Nē. Jautājumu par indivīdu translokāciju izskata tikai gadījumos, kad Biotopu direktīvas 17. panta ziņojumā sugas aizsardzības stāvoklis novērtēts kā U2.			
IND_INT	0			
Papildus nosacījumi	Nekāda apsaimniekošana nav nepieciešama. Dzīvotņu stāvoklis ir labs līdz izcils. Nepieciešams nodrošināt neiejaukšanās režīmu.			
Cits lauks				

Izmantotā literatūra

Baroniņa, 2014. Dabas aizsardzības pārvalde, 2017 un 2022. Augu monitoringa metodika Natura 2000 teritorijās un ārpus tām. 20 lpp. Pieejams: <https://www.daba.gov.lv/lv/media/13936/download>

Dabas aizsardzības pārvaldes Augu monitoringa rīks.

Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēma “Ozols”.

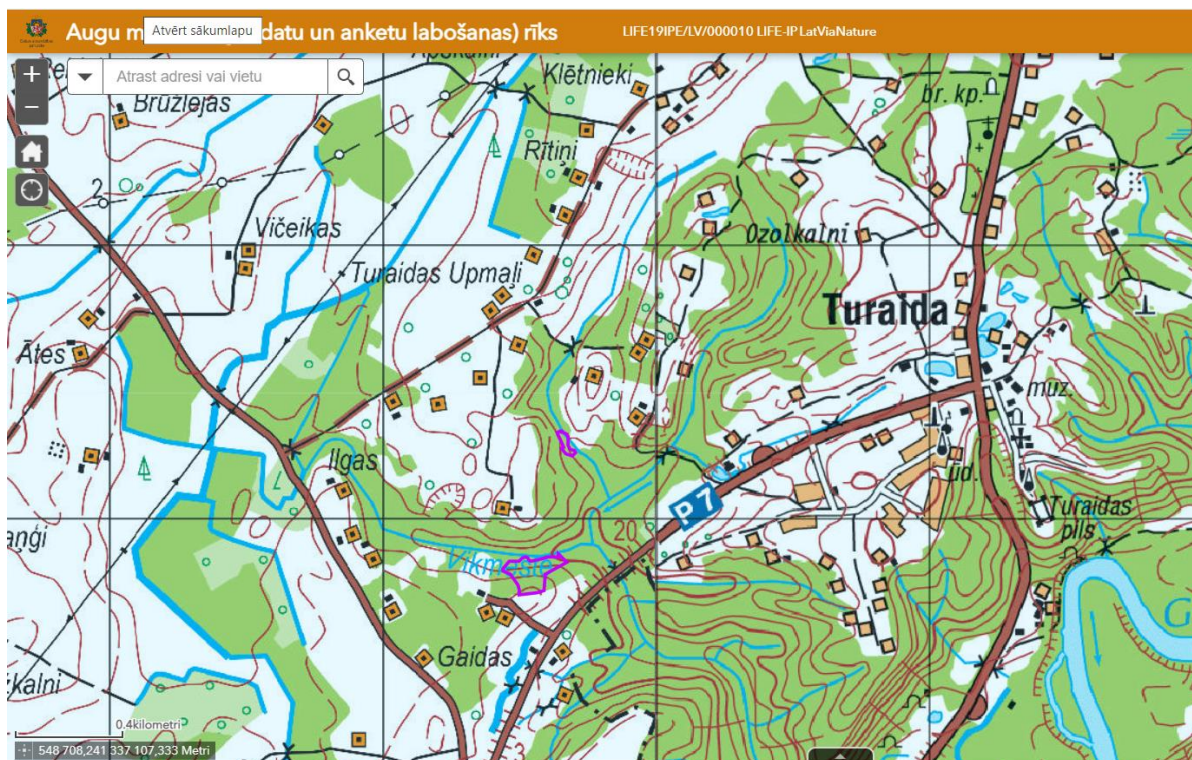
Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2022. Gaujas nacionālā parka dabas aizsardzības plāns 2023. – 2035. gadam. Redakcija uz 2022. gada decembri. Npublicēts materiāls. Rīga, 447 lpp.

Kukāre, I. 2022. Sertificēta dabas eksperta atzinums par Gaujas nacionālā parka dabas aizsardzības plānu. Npublicēts materiāls. 29 lpp.

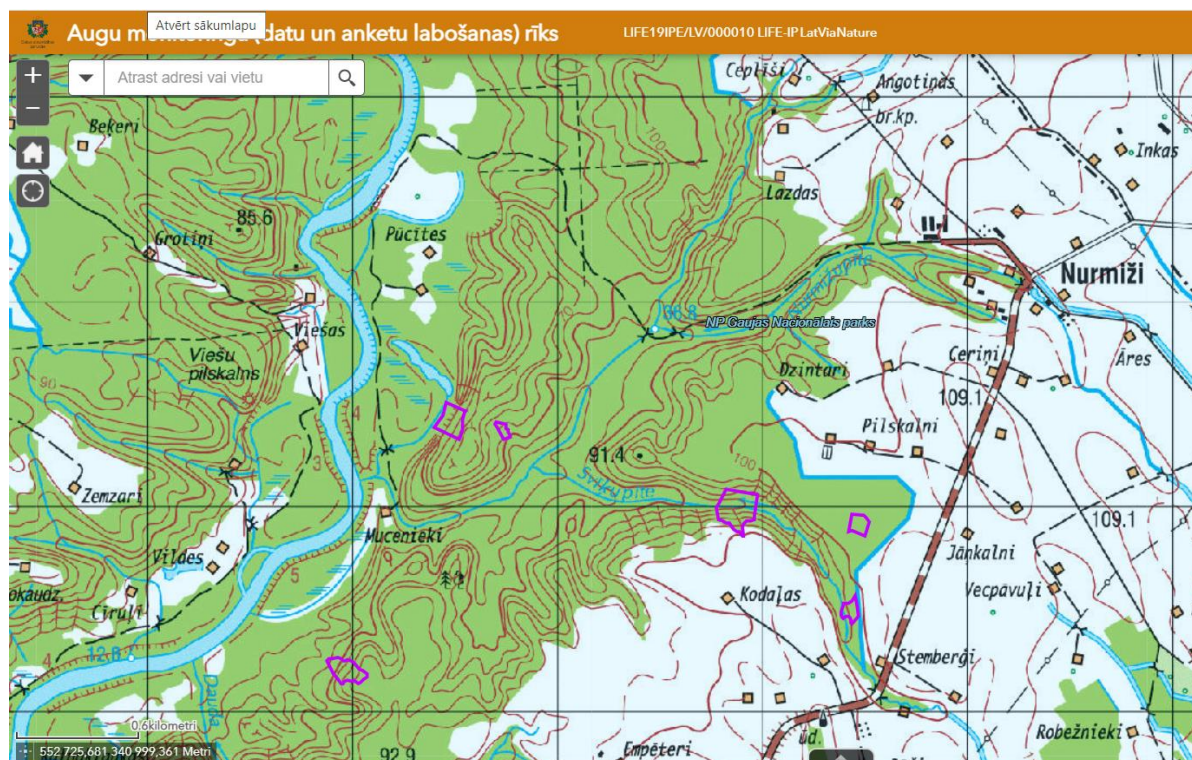
Natura 2000 SDF – Gaujas nacionālais parks. Skatīts 1.03.2023. Pieejams: <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=LV0200100>

Opmanis, A. 2022. Zaļās divzobes augšanas vietas Gaujas nacionālajā parkā. Npublicēts materiāls.

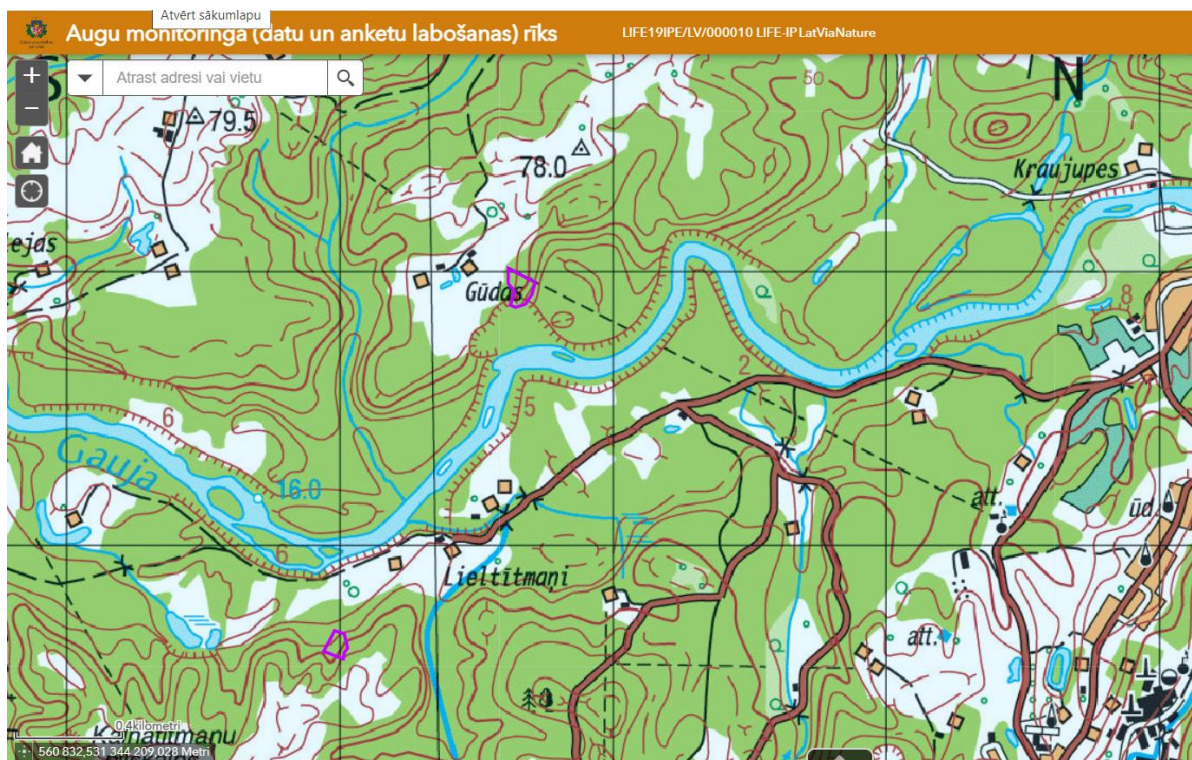
2.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēloti zaļās divzobes dzīvotnes laukumi Gaujas nacionālajā parkā. Ekrānšāviņš uzņemts 1.03.2023.

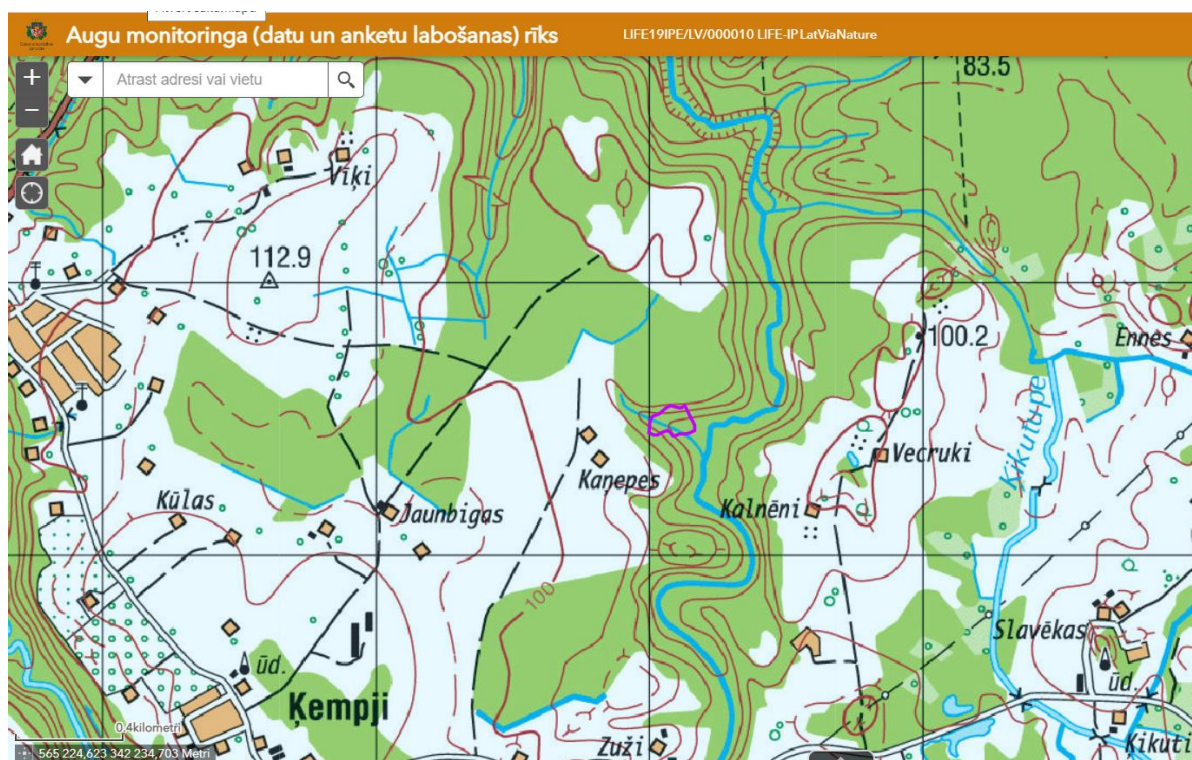
3.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēloti zaļās divzobes dzīvotnes laukumi Gaujas nacionālajā parkā. Ekrānšāviņš uzņemts 1.03.2023.

4.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēloti zaļās divzobes dzīvotnes laukumi Gaujas nacionālajā parkā. Ekrānšāviņš uzņemts 1.03.2023.

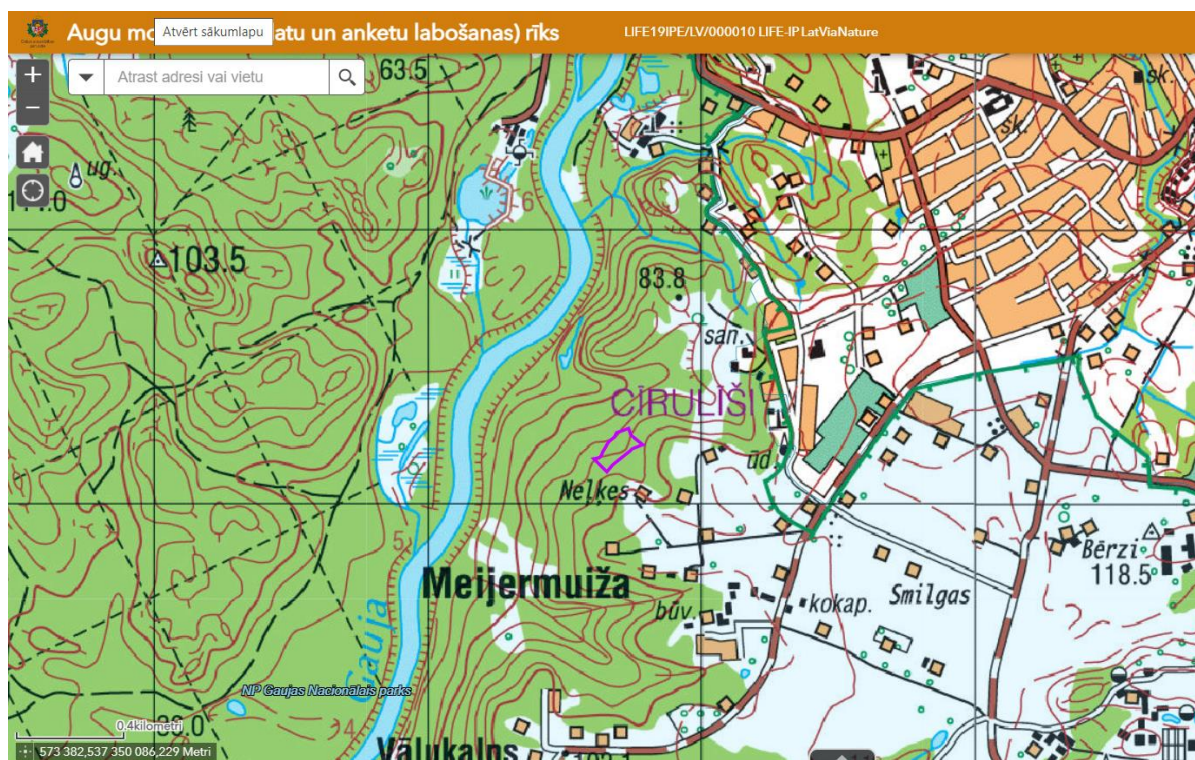
7.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēloti zaļās divzobes dzīvotnes laukumi Gaujas nacionālajā parkā. Ekrānšāviņš uzņemts 1.03.2023.

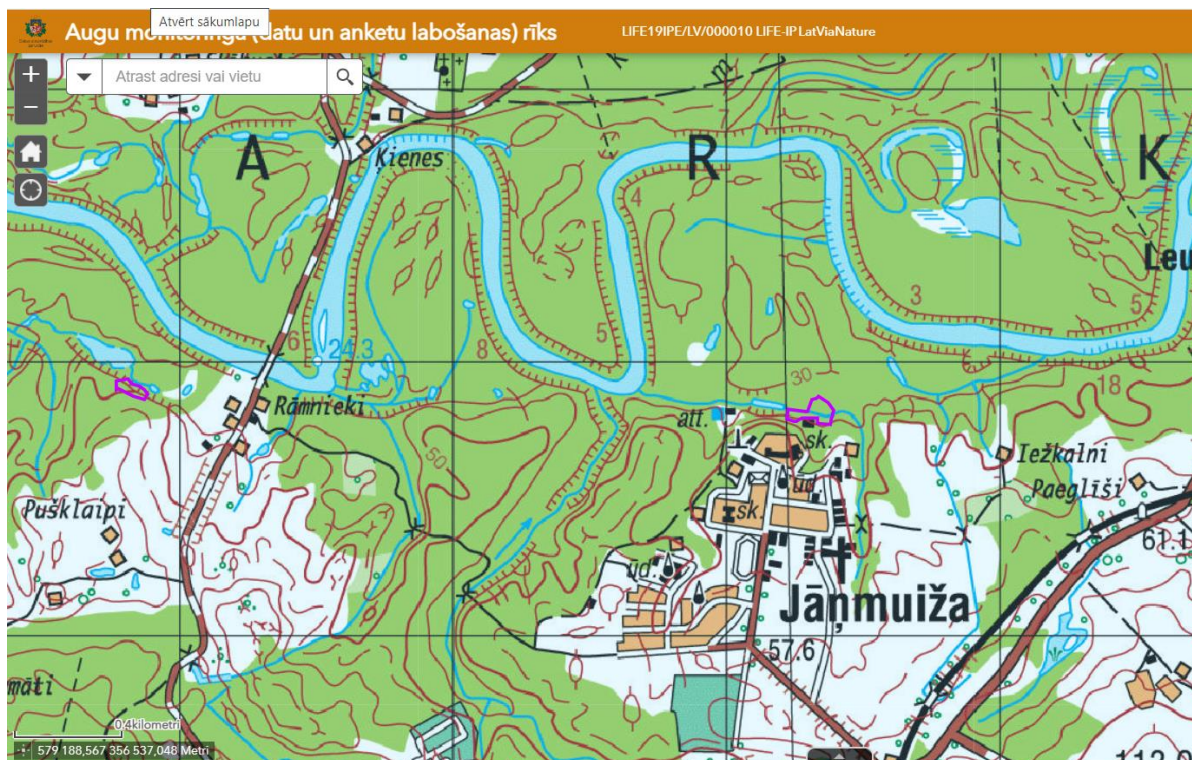
8.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēlots zaļās divzobes dzīvotnes laukums Gaujas nacionālajā parkā. Ekrānšāviņš uzņemts 1.03.2023.

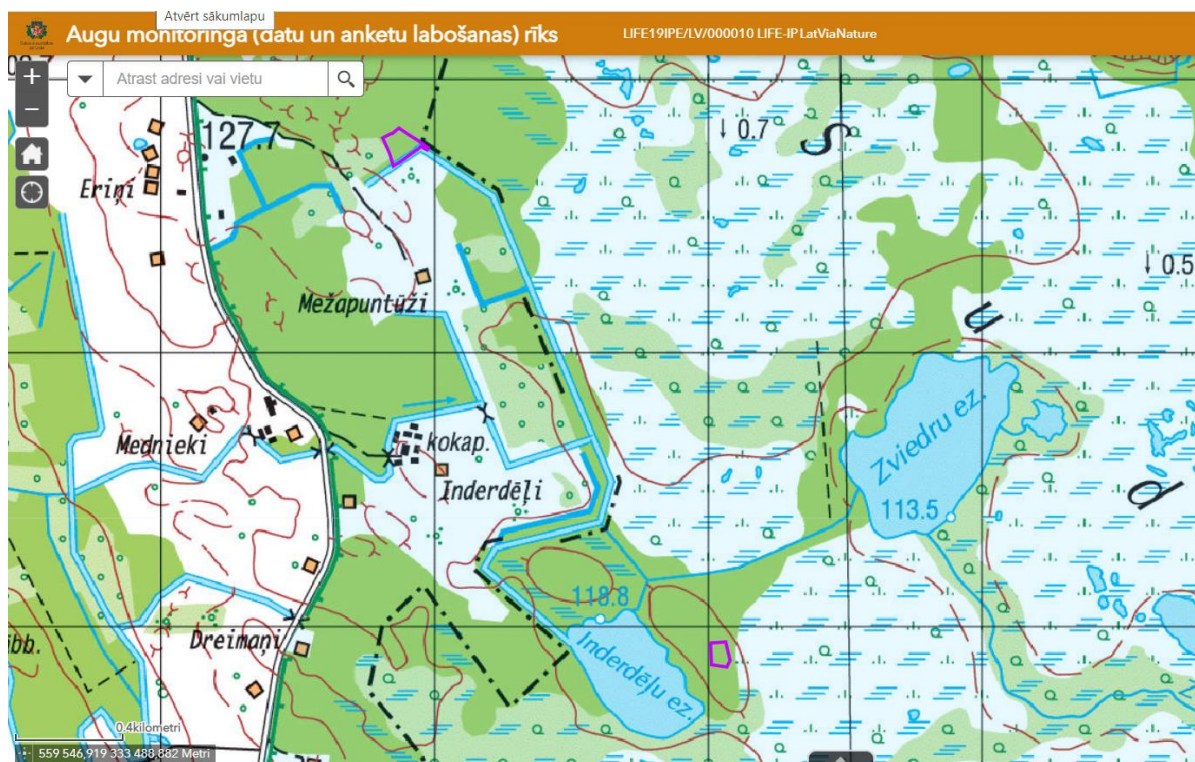
9.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēlots zaļās divzobes dzīvotnes laukums Gaujas nacionālajā parkā. Ekrānšāviņš uzņemts 1.03.2023.

10.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēlots zaļās divzobes dzīvotnes laukums Gaujas nacionālajā parkā. Ekrānšāviņš uzņemts 1.03.2023.

11.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēloti zaļās divzobes dzīvotnes laukumi Gaujas nacionālajā parkā. Ekrānšāviņš uzņemts 1.03.2023.

12.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēloti zaļās divzobes dzīvotnes laukumi Gaujas nacionālajā parkā. Ekrānšāviņš uzņemts 1.03.2023.